

■ KORONKAI ZOLTÁN SJ

Megnyerni a fiatalok szívét

Részlet a megjelenés előtt álló

Van céloom! Kaszap István, egy Istent kereső fiatal című könyvből

Ferenc pápa Szent II. János Pálhoz hasonlóan különösen is érti a fiatalok világát, pápaságának egyik újdonsága viszont, hogy először tette püspöki szinódus témájává a fiatalok helyzetét, és fogalmazta meg tanítását *Christus vivit (Krisztus él)* kezdetű apostoli buzdításában.

Tapasztalatom szerint még a buzgó katolikusok közül is igen kevesen olvasták el az egyházfő valamelyik komolyabb írását. Reményeim szerint az alábbi összefoglaló Ferenc pápa fiatal-ságról szóló tanításáról, illetve az idézett szemelvények kedvet ébresztenek a pápai megnyilatkozások s különösen is a fiatalok számára írott apostoli levél elolvasásához.

Ferenc pápa megválasztása óta különös figyelmet szentel az ifjúságnak, akikkel a nagy világtalálkozókon (Rio de Janeiro, 2013; Krakkó, 2016; Panama, 2019) kívül is számtalan alkalommal találkozott már. A világháló tele van a pápával szelfiző fiatalok képeivel, olyan történetekkel, amikor a pápa telefonon hívott fel vagy keresett fel különleges élethelyzetben lévő fiatalokat,

különös tekintettel a szegényekre, fogyatékkal élőkre, betegekre. Emlékeztetek azok a képek, amelyek akkor készültek, amikor nagycsütörtökön az ifjúsági börtön lakóinak lábát mosta meg, vagy amikor menekülttáborban beszélgetett afrikai fiatalokkal. Ferenc pápa kedveli azokat a helyzeteket, amikor a fiatalok elmondják a véleményüket, kérdéseket tesznek fel neki, amikor ►►

►► párbeszédben lehet velük, hiszen életstílusa nem a világ hatalmasaihoz teszi hasonlóvá, hanem inkább emlékeztet a galileai halászok egyszerűségére. Mondható, hogy Ferenc pápa közvetlensége, párbeszédkészsége, egyszerű életstílusa megválasztása óta nem szűnt meg megnyerni a fiatalok szívét.

Ami Ferenc pápa fiatalokhoz intézett üzeneteit illeti, egytől egyig közérthetőek. A szentatya sokszor használ újszerű képeket a fiatalok világából, beszédei gyakran tartalmaznak személyes elemeket, többször osztotta meg saját élettapasztalatát, hivatástörténetét, ifjúkori emlékeit. A pápa olyan nyelvet használ, amelyet a fiatalok megértenek – ahogy azt az *Evangelii gaudium* (Az evangélium öröme) kezdetű programadó apostoli buzdításában ő maga javasolta az egész egyház számára: „tanuljunk meg olyan nyelven beszélni velük, amit megértenek” (105). Egyháztörténeti újdonság, hogy 2018-ban először rendeztek olyan püspöki színódust, amely kifejezetten a fiatalok helyzetével, hitével, hivatásával foglalkozott. Ennek gyümölcse a *Christus vivit* kezdetű pápai apostoli buzdítás, amely Szent II. János Pál pápa 1985-ös fiatalokhoz szóló apostoli levele (*Dilecti amici*) óta a legterjedelmesebb írás, amelyet Péter utóda a fiatalokhoz intézett.

„Emlékeztetni szeretnék rá: Isten szeret téged. Ebben soha ne kételkedjél, bármi történik az életedben. Minden körülmények között végtelenül szeret téged” – hirdeti Ferenc pápa (CV 111–112). Az *Evangelii gaudium*hoz hasonlóan a *Christus vivit* a fiatalok nyelvén is leszögezi, hogy ez a személyes, feltétlen és végtelen szeretet Jézus Krisztus személyében nyílt meg számunkra. A Jézussal való találkozás élet és öröm forrása, az imádság pedig nem más, mint a Jézussal való barátság tere, kalandra való meghívás: „A baráttal beszélgetünk, megosztjuk vele legtitkosabb dolgainkat. Jézussal is beszélgetünk. Az imádság kihívás és kaland. Micsoda kaland! Lehetővé teszi, hogy egyre inkább megismerjük őt, behatol-

junk a mélységébe, és e vele való egységünk egyre erősebb legyen. Az imádság megengedi, hogy elmondjunk neki mindent, ami velünk történt, hogy bizalommal legyünk iránta, s ugyanakkor megajándékozzuk a bensőség és a szeretet drága pillanataival, amelyekben Jézus belénk árasztja az életét. Amikor imádkozunk, »játsszunk vele«, teret nyitunk számára, hogy »cselekedhessen, bejöhessen hozzánk, és győzhessen« (CV 155).

Ferenc pápa nagyon jól ismeri a fiatalok helyzetét, átérzi a problémákat, legyen az a munkanélküliség, családi nehézségek, az egyházi visszaélések okozta mély sebek, a jövőtől való féltelmek, a digitális kor kihívásai, a szexualitás, a családalapítás vagy az életdöntések felelőssége (vö. CV 72–102). A pápa megértő, együttérző velük, ugyanakkor szembesíteni is tud, és kihívásokat is megfogalmaz. Eléjük tárja az ignáci „magis”-t, a többre való meghívottságot és végső soron az életszentség perspektíváját: „Ne engedd, hogy elrabolják a reményedet és az örömet, hogy elkábítsanak azért, hogy érdekeik rabszolgájaként felhasználhassanak! Merj több lenni, mert a léted fontosabb minden más dolognál. Nincs szükség a birtoklásra vagy a látszatra. Megérkezhetsz oda, hogy az

légy, aminek Isten, a te Teremtőd gondolt téged, ha fölismered, hogy sokra vagy hivatva. Hívjad a Szentlelket, és bizalommal haladj az életszentség felé! Így nem fénymásolat leszel, hanem teljesen önmagad” (CV 107). A pápa nem fél a fiatalok elé tárni a kereszt misztériumát, amely „magában foglalja Isten egész szeretetét”, és arra hív, hogy „engedjük magunkat megfertőzni e szeretet által, és akkor megtanít majd minket arra, hogy mindig irgalommal és szeretettel tekintsünk azokra, akik szenvednek, segítségre szorulnak” (*Öllelek benneteket*, 56).

Ferenc pápaságának központi gondolata, amely nem más, mint az egyház missziós jellegű megújításának szándéka, felismerhető fiatalokról szóló tanításában is. Amint Jézus, a találkozást követően Ferenc is a világba küldi fiatal barátait. S hogy hová, kikhez? „Nincsenek országhatárok, nincsenek korlátok: mindenkihez küld. Az evangélium mindenkié, nem csak néhányaké. Nem csak azoknak szól, akik közelebbinek, befogadóbbnak, fogékonyabbnak látszanak. Mindenkié. Ne féljetelemenni és vinni Krisztust mindenhová, az egzisztenciális peremvidékekre is, azokhoz is, akik távolinak, közömbösebbnek látszanak! Az Úr mindenkit keres, azt akarja, hogy az ő szeretetének és

irgalmasságának melegét mindenki érezze” (CV 177). Mindezen sorok mögött Ferenc pápa egyházreformjának irányát is felismerhetjük, számára ugyanis a határokon átívelő evangelizáció a megújulás fő kritériuma: „Olyan missziós választásról álmodom, amely képes átformálni mindent, hogy a szokások, stílusok, időbeosztások, nyelvek és minden egyházi struktúra inkább a mai világ evangelizálására alkalmas csatornává váljon, mintsem az önfenntartás eszköze legyen” (EG 27). Mondhatjuk, hogy Ferenc tele van változási törekvéssel, újjító. Ebben mégis az vezet, ami az egyház életének legősibb princípiuma, az evangelizáció, amely a Szentlélek kiadása után Péter pünkösdi beszédével indult útnak. A legősibb törekvéshez ragaszkodni a legkonzervatívabb magatartás – mégis ez az az erő, amely az egyházat folytonos megújulásra ösztönzi. S ez az egyház igazi fiatalsága. „Fiatalság lenni több, mint életkor: a szív állapota. Ezért egy olyan ősi intézmény, mint az egyház, megújulhat, és visszatérhet az ifúsághoz nagyon hosszú történetének különböző szakaszaiban” (CV 34) – tanítja Ferenc pápa. A fiatalság ilyen értelemben nem pusztán az egyház közösségének egy szociológiai rétege, hanem olyan princípium is, amely az egyház lényegéhez tartozik. Az egyház szívének fiatalnak kell lennie, újra és újra vissza kell térnie a kezdethez, az Ura és Mestere iránti első szeretet frissességéhez és az ebből forraszó evangelizációs lendülethez. A fiatalok nemcsak tanulni hivatottak az egyházban, hanem van, amit ők tudnak tanítani. Ferenc fontos, sőt lényegi szerepet tulajdonít a fiataloknak az egyház megújulásában, a Krisztus iránti első szeretethez való visszatérésének. A fiatalok lelkesedése segít, hogy az egyház megszabaduljon a mozdulatlanságtól, a múzeummá válás és a hamis bizonyosságok kísértésétől, hozzájárulnak az evangélium kimeríthetetlen kincsének mélyebb megértéséhez (vö. CV 35, 37).

Talán még erősebbek Ferenc pápa azon sorai, amelyekben arra hívja

az egyház lelkipásztorait, hogy Isten misztériumát fedezzék fel a fiatalok életében. A pápa szerint: „Aki arra hivatott, hogy a fiatalok atyja, pásztora és vezetője legyen, annak figyelmessége abban áll, hogy észreveszi a még pislálkozó, kicsi lángot, a nádszálat, mely megroppant, de még nem tört el (vö. Iz 42,3). Ez az a képesség, mely utakat vesz észre ott, ahol mások csak falakat látnak, és lehetőségeket ismer fel ott, ahol mások csak veszedelmeket látnak. Ilyen az Atyaisten tekintete, aki értékelni és táplálni tudja a fiatalok szívébe elvetett jók csíráit. Éppen ezért minden fiatalot »szent földnek« kell tekinteni, mely az isteni élet magvait rejti magában, mely előtt »le kell venni a sarukat«, hogy megközelíthessük és mélyebben megismerhessük a Misztériumot” (CV 67). A fiatalokhoz fordulás tehát az isteni élet keresését is jelenti, a fiatalság az isteni Misztérium hordozója, s ekként szent hely.

S hogy miként lehet ez a misztérium személyessé, ki-ki egyéni útjának, felismert küldetésének megfelelően? Ferenc pápa *Gaudete et exsultate (Örüljétek és ujjongjatok)* kezdetű apostoli buzdításában fogalmaz így: „Neked is életed egészét kell küldetesként felfognod. Próbáld ezt megtenni, az imádságban odahallgatva Istenre és fölismerve a jeleket, melyeket ő ad neked. Mindig kérdezd a Szentlélektől, mit vár tőled Jézus életed minden pillanatában és a meghozandó döntésekben, hogy fölismerd, mi ennek a szerepe a küldetésedben. És engedd, hogy kialakuljon benned az a személyes misztérium, mely tükrözheti Jézus Krisztust a mai világban” (GE 23). Hiszen mindannyiunk élete Isten egyedi üzenete, Krisztus sajátos jelenléte bennünk, amely a többiek, az egyház és végső soron a világ javára bontakozhat ki.

Ferenc pápa fiataloknak szóló írásában szinte mindig megjelenik a többi generációval való kapcsolat szükségessége is, különösen az idősekkel folytatott párbeszéd jelentősége. A pápa szerint „az öregek álmai és a fiatalok látomásai kiegészítik egymást”, szüksé-

gük van egymásra. Az idősebb generációk tapasztalata, bölcsessége útmutatónak szolgálhat a fiatalok számára, míg a fiatalok lendülete, energiája előreviszi az életet, és vizsgálatot hoz az időseknek (vö. CV 192–200). A pápa újra és újra hangsúlyozza az együtt haladás szükségességét, és hogy „tanulhatunk egymástól”. A fiataloknak szükségük van a gyökerekre, amelyek nem olyanok, mint a horgony, ami akadályozná a haladást, hanem kiindulási pontok, amelyek „lehetővé teszik a fejlődésünket és az új kihívásokkal való szembenézést” (CV 199). Ferenc értékeli a múltat, a hagyományt, de nem melegséggel tekint rá, nem tradicionalista módon értelmezi, hanem inspirációként tekint rá, amelyből tanulni lehet, és erőt meríteni a mai kihívásokhoz.

Ferenc pápával együtt kívánom minden fiatalnak: „Adja az ég, hogy fel tudd ismerni, mi Jézus szava, mi az ő üzenete, melyet Isten a te életeddel akar elmondani a világnak. Engedd, hogy a Szentlélek átalakítson, engedd, hogy megújítson, hogy ez lehetővé váljék, és a te drága küldetésed ne menjen veszendőbe. Az Úr fogja teljességre vinni ezt, tévedéseid és negatív pillanataid ellenére is, csak te el ne hagyj a szeretet útját, és maradj mindig nyitott az ő megtisztító és megvilágosító természetfölötti hatásaira” (GE 24). ■

FORRÁSOK

- Ferenc pápa: *Öllelek benneteket – Beszéd a fiatalokhoz*, JTMR, Budapest, 2014
- Ferenc pápa: *Evangélium öröme – Az evangélium öröme* kezdetű apostoli buzdítása, SZIT, Budapest, 2014
- Ferenc pápa: *Gaudete et exsultate – Örüljétek és ujjongjatok* kezdetű apostoli buzdítása az életszentségre szóló meghívásról a mai világban, SZIT, Budapest, 2018
- Ferenc pápa: *Christus vivit – Krisztus él* kezdetű szinódus utáni apostoli buzdítása a fiatalokhoz és Isten egész népéhez, SZIT, Budapest, 2019